

„אני לוחמת בחומייניזם!“

קיבלו עליהם עול תורה ומיצויות, ושהחליטו להקים אגודה נגד חזרה בתשובה, במטרה להציל את הבנים מן הישיבות. כאן עובר הכותב למה שהוא מכנה „רשימה המתנהל בין שתיים מחלוצות האירגון, כשהן נפגשות בימים טרופים אלו“.

כותב נתן גילדנרט: „בוקר טוב גברת נחשי, בוקר אור גברת צפעוני“, כך מכנה הכותב את האמהות, וממשיך בדיאלוג ארסי בין גברת נחשי וגברת צפעוני, שהרפוס אינו טובל. „את מכינה לאיוו דרגה הם התגלגלו“, שואלת רבקה גרינבוים, „וזה עוד כלום, הם טוענים שלא היו דינואורים, שלא היה דבר בעולם שאינו כתוב בתורה. ארכיאולוגים עוסקים בשטריות ופרופסור אהר,

לכבי, לב אם, מרגישה שהוא עם ההתלבטויות שלו לא גמר. הוא בא אלינו הביתה כל שלושה שבועות לביקור, גם כשחלה התגורר בבית. כשהוא בבית תמיד יש ויכוחים. הוא חוזר על דבריהם ואנחנו חוזרים ומזכירים לו את הערכים שעליהם גדל. הוא אוכל בבית, רק לא בשר.“

„כשהוא בא הביתה, זה משפיע עלי רע מאוד. איך שהילד שלי נראה, איך שהוא לבוש? הלכתי לסמינר. הבן שלי רצה שאלך לסמינר, ואז הם התחילו להפיץ עלי שאני היסטורית. למה אני היסטורית? כי אני מתנגדת להם, כי אני מוכיחה שאין הגיון במה שהם אומרים? היתה שם אמא קיבוצניקית אחת. הם עשו ממנה בכלל משיגנע. ואז, אחרי שהלכתי לכמה

אמו של אלי גרינבוים – נכדו של יצחק גרינבוים – שחזר בתשובה, מספרת על מילחמתה ברבנים ובישיבות של החוזרים בתשובה

המקדיש עשר שנים לבדיקת כתב־יד מצרי, הוא טיפוש מטופש. הם מבטלים כל מרע. רק בדבר אחד הם בטוחים, שהעולם נברא בשישה ימים. על כך יש להם ערים: כל הפרופסור, כל המחקר, כל המדע — זה כלום, שטריות. ולכן אני עטוקה כעת יום ולילה בלעזר את דעתהקהל, לא להילחם רק על המיקרה הפרטי שלי. אפילו יחזור בני הביתה, אמשיך להילחם. לא אסבול את השקרים שלהם.“

סמינרים, הבנתי שאין טעם להילחם בהם בדרך זו. החלטתי לאסוף חומר. פגשתי רבנים, למדתי, הוספתי ידע, הבנתי שהדרך היחידה להילחם נגד זה שהם תופסים נפשית, היא לתת תמונה ברורה של המצב של מה שקורה.“

רבקה גרינבוים מבקשת אתגחא. היא נרגשת מאוד. נותנת לי לעיין

שלא העליתי בדעתי שישפיעו עליו. „שלוש שנים הם נלחמו עליו ולא יותרו. הוא היה חוזר מסמינריונים שלהם ואומר לי: אמא, כל החבר'ה שהשתתפו בסמינריון חזרו בתשובה, אני לא.“

לא עלה בדעתנו שהם כליך מתוכמים, שאם הם רוצים מישוהו

השם רבקה גולן. עכשיו, כששפתם אותנו, או שידעו אנחנו מישפתת גרינבוים.“

היא משתקת לרגע, מהססת. החשיפה לא נוחה לה. היא מנסה להיזהר מלערב את מישפתתה כסיפור. מהלכת כמו על חבל דק, כדי לא לפגוע בבנה החוזר בתשובה, לא בשני ילדיה — בנה ובתה הבוגרים — ולא בכעלה ובמישפתתו.

יא הגיעה למערכת העולם הזה נרגשת מאוד. הרב פרנק מיישיבת אור־שמח בירושלים אמר לי כי לא התראיין להעולם הזה מעולם“ אמרה בקול שקט. היא ביקשה אישור כי אמנם הרבנים שנאמרו מפיו של הרב פרנק אכן נאמרו.

אני כבר לא יודעת למי להאמין. הם כל הזמן משקרים לי“ המשיכה. שיחת טלפון קצרה לרב פרנק הוכיחה לרבקה גרינבוים, כי הרבנים אכן נאמרו מפיו של הרב.

למה אתם עושים את זה? המשיכה, למה אתם נותנים להם כלי להפיץ את השקרים שלהם?“

רבקה גרינבוים, אמו של אלי גרינבוים — נכדו של מי שהיה שרה־פנים במדינת ישראל, יצחק גרינבוים — ביקשה לספר מנקודת מבטה את סיפור הדרמה הגועשת, המתרחשת בינה ובין רבני אור־שמח על ליבו של בנה.

זה כבר מזמן הפסיק להיות העניין הפרטי שלי, אני נלחמת כעת בחומייניזם אפילו חסידות לילה בני לא יחזור בו בשאלה, אפילו בני ישאר אצלם, אני לא אותר. אני אמשיך להילחם בהם עד תרמה. אני לא אתן להם לגנוב את ליבם של הילדים.“

אשה, שמיטב שנותיה מאחוריה, רעייתו של יונתן ואם שלושת ילדיה. הילדים הבוגרים מסרבים להחשף, מסרבים להיפגש עם העיתונות ולספר מה עשתה להם החזרה בתשובה של אחיהם הצעיר. רק היא מנסה להציל את נפשו של בן וקונייה בן ה־19.

כעלה, יונתן, מי שהיה חבר בבנקי, אחר־כך בשל"י, והיום אהר של אלטרנטיבה, עיתונאי לשעבר ופקיד בכיר בבנק, שבגיל 70 יצא לגימלאות, תומך במעשיה, אך הוא אינו מתרועץ למען המטרה.

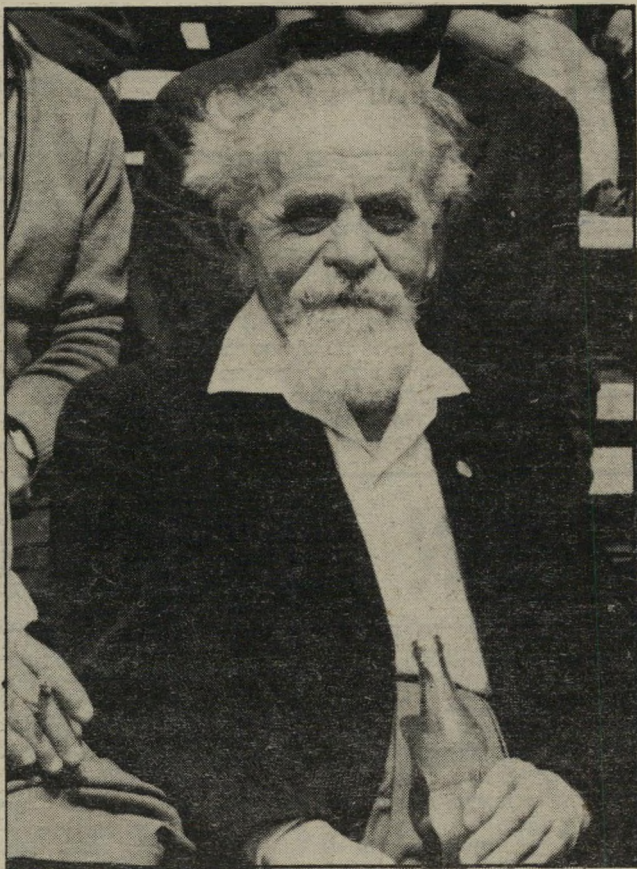
היא חודרת אמונה שיש לעקור את הבעיה מן השורש. יש להבהיר לציבור כי מדובר בחומייניזם מסוכן ומפחיד. „בתחלה“ היא מספרת, „לא רציתי לערב את מישפתת בעלי בבעיה. לא רציתי לחשוף את המישפתת הציונית, ידעתי שכאשר ייודע שונכד של גרינבוים חזר בתשובה, זו תהיה סנסציה. הרי הסכא שלו היה אתאיסט וגם אנתנו אתאיסטים. וזה הרי כאילו בנו של יעקב חזן יצטרף לגוש־דמונים. לכן התחבאתי מאחורי

אלוהים בנה את המישרפות

„בְּרָאָם מִקְבַּל עֲרִיכִים בְּבֵית וְהוּא מִגִּיעַ לִישִׁיבָה, וְהֵם מִעֲרֵעִים אֶת כָּל הָעֲרִיכִים הַמוֹסְרִיִּים שְׂהוּא גִדֵּל עֲלֵיהֶם. הֵם מַלְמְרִים שֶׁזֶה שְׂנַצְטוֹנוּ לְרִצּוֹחַ שְׂבַעַה עַמִּים, זֶה צוֹדֵק. מִבְּטָא לְאַחֹר, גַּם הַכַּחֲדָת שֶׁשֶׁת הַמִּלְיוֹנִים בְּשׂוּאָה צוֹרֶקֶת בְּעֵינֵיהֶם, כִּי אֱלֹהִים עֲשָׂה אֶת זֶה.“

והם טוענים כי כל ששת המיליונים היו חטאים ורשעים ולכן היו צריכים למות, ואני לא יכולה לשתוק על דברים כאלה. ואיך הם מצדיקים את זה הם אומרים: היתפאר הגרון על מניפו' ואני, שחינכתי את בני לאורה של השואה והטרגדיה, צריכה לתת להם ללמד אותם כעת שהיא היתה מוצדקת, כי כך החליט האלוהים. הרי זה חומייניזם!

הלכתי לאור שמת. שישה בחורי ישיבה ואני, אשה אחת, התווכחו על השואה. אחד כל כך התלהב שאמר שאת המישרפות בנה אלוהים בעצמו. נשארתי נדהמת. באיזה יריים הבן שלי נמצא. באתי לרב פרנק ואמרתי לו — הרב פרנק, איך יכול להיות שאתם מלמדים שהשואה היתה מוצדקת. אז מה הוא אומר לי? איך יכולתי ללמד דבר כזה, אבא שלי נפל שם, אז אני יכול להגיד שהוא רשע. אבל הוא לא הכחיש שאלוהים עשה את זה. הם עושים דברים איומים. יש להם שיטות משלהם. לאט, לאט, לא כת־אחת. כשלוקחים טיים ורוצים להחזירו בתשובה, לא באים אליו תיכף עם המיטען שהשואה היתה מוצדקת. מספרים שפתחו את קברי הרבנים כדי להעלות את עצמותיהם לארץ־ישראל ומצאו שאף תולעת לא נגעה בגופה.

יצחק גרינבוים

הרבנים משחררים את החוזרים בתשובה מכל הערכים המוסריים!“

בקטע שהופיע בעיתון רתי, הקטע נקרא אמהות במצוקה וכתב אותו נתן גילדנרט. הקטע מתחיל כציטוט מן „העיתונות החילונית“, המספר על קבוצת אימהות חילוניות, שבנייהן

שואו גם הנכד של גרינבוים וגם עילוי, הם יעבדו על זה קשה מאוד. והנה, הוא הגיע לבסוף לאור־שמח ועכשיו הוא בבני־ברק ועומד ללכת הלאה. הוא עדיין לא לגמרי אצלם. אני

השטריות של המדענים

„הַלְכְּתִי לְסַמִּינָרִיוֹנִים שֶׁל הֵם, כְּדִי לְהַכִּין מַה קוֹרֵה עִם הַבֵּן שְׁלִי, וְשֵׁם שִׁמְעֵתִי דְרִימִים כְּאַלֶּה, שְׂקוֹמְמוֹ אוֹתִי. הַחֲלֹטִיתִי לֹא רַק לְפַעוּל נִגְדַּ מוֹסְדוֹת הַחֲזוּרָה בְּתוֹשׁוּבָה, אֲלֵא לְהַקְדִּים גּוֹף שִׁיחֲלָם, בְּאֹפֶן אִי־דִי־אֹלוֹגִי, כְּמֵה שֶׁהֵם מַלְמְדִים, שִׁיסְתוֹר אֶת מַה שְׂהֵם מַלְמְדִים. וְלֹא מְרוֹכֵב פֶּה רַק בְּתַמִּי כְּהֵן, אֲמוֹ שֶׁל גִּיל כְּהֵן, וּבְרַבֶּקָה גְרִינְבוֹיִם. מְרוֹכֵב פֶּה בְּהַרְבֵּה מְאוֹד הוֹרִים. הֵם לֹא יוֹכִלִים לְקַחַת יֶלֶד בֶּן 13 וְלַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְחֲדָרִי, הֵם לֹא יוֹכִלִים לְקַחַת יֶלֶדָה בֶּת 16 וְלַהֲעֵבִיר אוֹתָהּ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, כְּדִי שְׂלֹא תִבּוֹא בְּמַגַּע עִם הוֹרֵי.“

ומה קרה עם בנה שלה? איך זה שבנה שלה, שהיה תלמיד מצטיין, נשכה בירי המחזירים בתשובה? רבקה גרינבוים מנסה לנהוג באיפוק, מוחה דימעה בקצה העין, מבקשת סליחה. היא לא התכוונה להישמע רגשנית, אך כשמתחילים לדבר על הבן שלה, קשה לה להתאפק, אם כי היא משתדלת שלא לגלות רגשות. להיות הגיונית עניינית:

„בֵּית הַבֵּן שְׁלִי הֵם לְקַחוּ בְּגִיל 14 וְחֲצִי. אֲזֵי הַבֵּיתָה לְצַפּוֹן תִּלְ-אֲבִיב וְלֹאֵט לֹאֵט, בְּלִי שְׂהַרְגֵּשְׁתִּי כְּמַעֵט, לְקַחוּ אוֹתוֹ. וְהוּא הִיָּה יֶלֶד כְּלִיכֵךְ מוֹכְשֵׁר וְהִיָּה לּוֹ מְסוּלָּ קְבוּעַ. הוּא יָדַע שְׂהוּא רוֹצֵה לְהִיָּת פִּי־סִיקָאִי, הוּא לְמַד בְּעִירוֹנֵי ה' יֶלֶד עַר, מִתְעַנִּין בְּקוֹלוֹנֵעַ, אוֹהֵב סְפוֹרֵט, חֶבֶר בְּהַשׁוֹמֵר הַצַּעִיָּה, יֶלֶד שְׂכַל אֲמָא מִתְבַּרְכֵּת בּוּ.“

ואז בא אלינו יהודי רתי והציע לי שהבן שלי ילמד יהדות. חשבתי לעצמי, ילד שיועד כליכך הרבה, שילמד גם יהדות. מה זה כבר יכול להוסיף הייתי כליכך בטוחה בכך שלי,